

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Nagy János ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 23. napján kelt 70.P.20.910/2018/6. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 7. sorszám alatt előterjesztett és Pf/3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2015. augusztus 26-án az ... helyszíni riportot készített a menekültválságról Röszkén a magyar-szerb határnál. A riport közben a háttérben egy mező látható, ahol számos menekült tartózkodik, továbbá egy személyek szállítására alkalmas rendőrségi gépjármű is elhalad.

A tudósító a riport során közölte, hogy 1900-ra nőtt a bevándorlók száma a déli határszakaszon, és folyamatosan érkeznek a migránsok. A felperes a helyszíni riport során kérdésre válaszolva elmondta, hogy aki követi az eseményeket és a helyszínre megy, az láthatja, hogy katasztrófa van. Közbiztonsági, államigazgatási katasztrófa, sőt akár még közegészségügyi katasztrófa is lehet. Ezért ebben a helyzetben, tekintet nélkül a nemzetközi kötelezettségekre, Magyarországnak meg kell védenie saját magát. Ezért a következő napon olyan Alaptörvény-módosítást fognak javasolni, hogy Magyarország a honvédséget a határok védelmére kivezényelhesse, és lehetőséget kell adni a honvédeknek arra, hogy a határhoz érkező bevándorlókat visszafordítsák. Arra a kérdésre, hogy hathatós eszköz lenne-e a honvédség bevetése, felperes azt válaszolta, hogy a kerítésnél mindenképpen. A kerítés egy hatalmas bukás, azt gondolja, hogy a kormány bevándorlás-politikájának bukása történt meg. A kerítés még fel sem épült, de már nyilvánvalóvá vált, hogy alkalmatlan Magyarország megvédésére. Elmondta, hogy az egész nyár a kerítésről szólt, elvárná ezért, hogy valamiféle személyi felelősség megállapítása is megtörténjen, hogy ki a felelős azért, hogy egy olyan kerítésről vitázott itt a magyar belpolitika hónapokon keresztül, ami totálisan alkalmatlan a feladatára. Ezt a ... egyébként a kezdetektől fogva jelezte, a határőrség visszaállítását követelve. Elmondta azt is, hogy a jelenlegi helyzetnél a határőrség biztosan többet érne el. A honvédség bevetésének is csak akkor van értelme, hogyha olyan eszközöket és felhatalmazást kap,

hogy meg tudja állítani a határoknál a bevándorlókat, ami lehetővé teszi azt, hogy a határokat Magyarország megvédje és mindenkit visszafordítson.

Az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által kiadott ripost.hu internetes sajtótermékben 2018. február 1. napján „felperes neve: A kerítés alkalmatlan, a kerítés bukás, a kerítést le kell bontani - Videó” címmel rövid újságcikk jelent meg, amelybe egy videót is beágyaztak. A videót kísérő szöveg szerint: „A tények makacs dolgok. felperes neve egészen Röszkéig ment, hogy kamerába mondja, kijelentse, a kerítés bukás, a kerítés nem jó, a kerítést le kell bontani...”

A felperes olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest, miszerint a cikkben valótlanul állították, hogy felperes neve korábban azt nyilatkozta, hogy a déli országhatáron álló kerítést le kell bontani. A valóság ezzel szemben az, hogy a cikkükben szereplő riportban felperes neve szavait eltorzítva, a szövegből manipuláltan kiemelve idézték. A teljes interjúban felperes neve a cikkükben írtakkal ellentétben a déli országhatáron álló kerítés, illetve a határvédelem megerősítését sürgette. Olyat, hogy a kerítést le kellene bontani, nem mondott. Keresetének alapjául előadta, hogy az I. rendű alperes által hivatkozott interjúban egyértelműen nem mondott olyat, mely szerint a kerítést le kéne bontani. Egyébként pedig a korábban adott teljes interjú vizsgálata alapján megállapítható, hogy az még akkor készült, amikor nem a jelenlegi, a később felépített végleges kerítés, hanem pusztán az ideiglenes határzár állt Röszkénél, és a felperes ebből kifolyólag ezen ideiglenes kerítés kapcsán nyilatkozta, hogy az a határ megvédésére alkalmatlan. Ezt alátámasztja az is, hogy az ideiglenes határzár felállítását követően készült riportban a felperes mögött számos bevándorló látható, akik az ország területére bejutottak.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Azzal védekeztek, hogy a cikkhez csatolt videón egyértelműen látszik, hogy az I. rendű alperes a felperes nyilatkozatának pontos időpontját közzétette. A cikket nem lehet úgy értelmezni, mint hogyha a nyilatkozatokat a felperes a közelmúltban tette volna.

A felperes által sérelmezett közlés egyebekben véleménynyilvánítás. A felperes által korábban valóban megtett nyilatkozatában foglaltakra - mely szerint a kerítés alkalmatlan a feladatának elvégzésére - figyelemmel az újságíró okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes szerint a kerítést le kellene bontani. A helyreigazító közlemény szövege továbbá túlmutat a felperes által sérelmezett közlésen.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ripost.hu internetes sajtótermék főoldalán 16 órára, továbbá a 2018. február 1-jén „felperes neve: A kerítés alkalmatlan, a kerítés bukás, a kerítést le kell bontani - Videó” című cikk címe alatt 30 napra, de mindaddig, amíg a fenti cikk elérhető, 5 napon belül tegye közzé a következő közleményt:

„Helyreigazítás: Az internetes portalunkon 2018. február 1-jén »felperes neve: A kerítés alkalmatlan, a kerítés bukás, a kerítést le kell bontani - Videó« címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve korábban azt nyilatkozta, hogy a déli országhatáron álló kerítést le kell bontani.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest és a II. rendű alperest, hogy külön felhívásra fizessenek meg az állam javára fejenként 18.000-18.000 forint le nem rótt illetéket.

Az elsőfokú bíróság döntését a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 496. § (1) bekezdésére alapította, valamint a Kúria PK 12. számú állásfoglalását is szem előtt tartotta.

Indokolásában abból indult ki a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel, hogy a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

Megállapította fentiekre figyelemmel, hogy a cikk írásbeli részében valóban arra vonatkozó tényállítás szerepelt, hogy a felperes korábban azt nyilatkozta, miszerint a déli országhatáron álló kerítést le kell bontani. A címben ugyanis egyrészt a felperes neve után kettőspont van, majd egy olyan szöveg, amely nagybetűvel kezdődik. A kettőspont és a nagybetű használatával az I. rendű alperes stilisztikailag valóban azt fejezte ki, hogy az ott írtakat a felperes mondta. Az írásbeli összefoglalóban pedig teljesen egyértelműen szerepel az arra vonatkozó állítás, hogy Röszkén a felperes „kijelentette, a kamerába mondta”, hogy a kerítést le kell bontani.

A teljes riport megtekintése alapján megállapította, hogy a felperes a kerítést valóban kritizálta 2015 augusztusában. Bár ekkor még nem a jelenlegi, végleges kerítés állt. A felperes azonban a hivatkozott riportban nem nyilatkozott akként, hogy a kerítést le kellene bontani, pusztán annak alkalmatlanságát fejtette ki.

Az alperesek védekezése nem foghatott helyt, mivel az I. rendű alperes által közzétett újságcikk nem újságírói következtetést, hanem azt a határozott tényállítást tartalmazta, hogy a felperes ilyen tartalmú nyilatkozatot tett, ez pedig nem felel meg a valóságnak. Mindebből pedig az következik, hogy az arra vonatkozó tényállítás, mely szerint a felperes azt állította volna, hogy a kerítést le kell bontani, valótlan, ezért a bíróság ebben a körben az I. rendű alperest helyreigazításra kötelezte az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján.

Egyebekben egyetértett az alperesek azon álláspontjával, hogy a felperes a valóságként közzétenni kért szöveg tekintetében a helyreigazítási kérelem tartalmán túlterjeszkedett. Ebben a részben ezért a keresetet elutasította.

A pernyertesség-pervesztesség arányát egyenlőnek ítélte meg. A perköltségről a Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése, valamint a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján ezért a döntést mellőzte. Az illetékről a Pp. 83. § (2) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltozását és a kereset teljes elutasítását. A másodfokú bíróságtól a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában megjelölt felülbírálati jogkör gyakorlását kérték. Mivel a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján nem feltétel a felülbírálati jogkör gyakorlásához a jogszabálysértés, külön jogszabályhelyet nem jelöltek meg.

Fellebbezésükben megismételték a védekezésükben foglalt azon álláspontjukat, hogy a kifogásolt részlet kellő ténybeli alappal rendelkező újságírói következtetés, amely abból a felperesi nyilatkozat részletből volt levonható, miszerint „a kerítés egy hatalmas bukás, azt gondolom, a kormány bevándorlás-politikájának bukása történt meg; a kerítés még föl sem épült, de már nyilvánvalóvá vált, hogy alkalmatlan Magyarország megvédésére.”

Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság álláspontját csupán arra alapozta, hogy a felperes által sérelmezett közlések a felperes neve és kettőspont után nagybetűvel kezdődően került feltüntetésre. Nincs az újságírásban azonban semmiféle kötelező előírás arra vonatkozóan, hogy az újságírónak a véleményét, következtetését stilisztikailag milyen formában kellene kifejeznie.

A cikk lényege továbbá a videofelvétel volt. Ha az olvasó a videofelvételt is végignézi meggyőződhet arról, hogy a kerítést el kell bontani nyilatkozat a felperestől valóban nem hangzott el, azonban a politikai szándéka egyértelműen erre irányult, az alperesi cikk szerzője éppen ezt a következtetést vonta le és kívánta az olvasóival közölni. Helyreigazításnak ezért nem volt helye.

Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, a bizonyítékokból pedig

minden tekintetben okszerű következtetéseket levonva hozta meg ítéletét, amelynek során sem anyagi, sem eljárási jogi jogszabályt nem sértett. A megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le. Kiemelte, hogy az I. rendű alperes egyértelműen tényközlést tett azzal, hogy a felperes neve mögött kettőspontot használva írta le, hogy le kell bontani a kerítést, majd a cikk leadjében mindezt nyomatékositva megismételte akként, hogy ezt a felperes kamerába mondta, kijelentette. Nem helytálló a következtetés okszerűségére vonatkozó alperesi érvelés sem. Az alperes olyan szavakat adott szájába, amik soha nem hangzottak el a részéről.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító része.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között, az ott megjelölt felülbírálati jogkörök korlátaira is figyelemmel vizsgálta felül. A fellebbezés folytán ezért abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte-e a szövegben kifogásolt részletet, az tényállításnak minősült-e, vagy pedig okszerű következtetésnek.

A perben nem volt mérlegelési jogkört lehetővé tevő anyagi jogszabály alkalmazandó, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör nem volt figyelembe vehető.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is maradéktalanul egyetértett, ezért azt a Pp. 386. § (4) bekezdésére utalással helyes indokainál fogva hagyta helyben.

A fellebbezésre tekintettel azt emeli ki, hogy az elsőfokú bíróság helyesen vetette össze a felperes riportbeli nyilatkozatát a cikkbeli közléssel, és helytállóan következtetett arra, hogy a felperes nyilatkozatát valótlannal adta vissza az alperesi sajtószerv.

A PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy a cikk egészére, belső összefüggéseire, valamint a kialakult közfelfogásra tekintettel az átlagolvasó hogyan értelmezi a kifogásolt közlést. A fellebbezési hivatkozással szemben a kerítés lebontásának szükségességére utaló közlés a felperes nyilatkozataként jelent meg az átlagolvasó előtt, az elsőfokú bíróság által is helyesen részletezett nyelvi eszközök, közléstartalmak által. Nemcsak a kettőspont használata, hanem a „kamerába mondta,” „kijelentette” kifejezések is ezt támasztották alá. Nem foghatott helyt ezért az a védekezés és az arra alapított fellebbezési érvelés, hogy az elsőfokú bíróság egyoldalúan, stílusjegyek alapján vont le következtetést. Az a védekezés sem volt megalapozott, mely szerint az alperesi közlés olyan újságírói következtetés lenne, amelynek volt tényalapja.

A másodfokú bíróság ezzel összefüggően utal arra is, hogy a kerítés kapcsán a bukás a kormányzati bevándorlási politika bukására vonatkozik a felperes fellebbezésben idézett nyilatkozatában is. A kerítés alkalmatlanságára vonatkozó kritika pedig Magyarország megvédésének elégtelenségére. Mindezt a riport háttere, tartalmának egésze is egyértelművé teszi. Kirívóan okszerűtlen, ezáltal szándékos csúsztatás ezekből a mondatokból az olyan következtetés levonása, hogy a nyilatkozó a

kerítés lebontása mellett érvelne.

A videófelvételt nem minden olvasó tekinti meg, a cikk a videó tartalmától függetlenül is vizsgálható egységet alkot. A felvétel megtekintése alapján sem lehet azonban olyan következtetést levonni, hogy a felperes politikai szándéka valamilyen védvonalat jelentő kerítés eltávolítására irányult volna.

Mindezek alapján nem volt alapja az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetést vonjon le a másodfokú bíróság, és az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, erre tekintettel a felperes javára a másodfokú bíróság a Pp. 364. § folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdés alapján - a csatolt költségjegyzéket figyelembe véve - összesen 10.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. július 11.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s. k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
bíró